

FINSKE FORMER

Sari Syväluoma kom inn i det norske designlandskapet i 1994 som en frisk vind østfra og har siden blitt her. Fra sitt nye atelier på Grünerløkka skaper hun alt fra metervare myntet på det europeiske møbelmarkedet til unika for kunstutstillinger. Av Katja Aarflot og Stina Glømmi (foto)

taket. Her var det rom for luftige og romslige arbeider. Siden har jeg hatt atelier alene på Frysja før jeg nå har flyttet inn i et kreativt fellesskap med seks andre designere av forskjellig slag, i mer sentrale strøk. Her trives jeg utmerket. Jeg liker å høre at andre arbeider rundt meg. Sånn sett er jeg ikke den typiske "kunstneren" som trenger total ro og stillhet, ler Sari.

– Norge eller Finland?

– Sammen er vi sterke, sier hun om samarbeidsprosjektet "Liminal" som hun startet i 2001 sammen med en industri-designer og en interiørarkitekt. De skulle presentere norsk design i utlandet med støtte fra UD og Norsk Designråd. Siden er det blitt årlige utstillinger i London. De selger både produkter og ideer til industrien. – Alle kommer til London, sier Sari og sukker litt over den norske tekstilindustrien. Det har til tider vært tungt å være en ung freelance designer overfor en relativt konservativ bransje. – Bondefargene og -romantikken står sterkt i Norge, ler Sari. – Det er så viktig med kos her!

Det er minst like kaldt i Finland, likevel klarer man seg med rene linjer og klare farger i langt større grad, både hjemme og i det offentlige rom. Vokst opp som hun er i Finland, er hun vant til design som noe naturlig tilstedeværende både ute og inne. – Det er så mye dill her, utbryter hun, og mener at design er blitt til noe litt for hipt og oppskrytt her til lands. I hennes hjemland er det en naturlig del av hverdagen på en helt annen måte, og for langt flere mennesker.

– Design skal være problemløsende og gjøre hverdagen enkel for folk, slår Sari fast. Derfor elsker hun å samarbeide med

"JEG RENDYRKER RASKE INNTRYKK FRA BYMILJØ TIL KLARE FORMER OG VITALE FARGER. FARGENE JEG BRUKER ER LIKE PRESISE SOM FORMENE. VEIEN FRA DET LUNE FINSKE LANDSKAPET HAR VIST SEG Å VÆRE EN BERIKELSE FOR MEG."

arkitekten når hun for eksempel skal designe tekstiler til et bygg. Da kan hun løse problemene i tilblivelsesfasen og være med og forme rammene for sin egen oppgave.

– Kunst eller design?

– Jeg kan ikke velge mellom å jobbe for industriell framstilling og å jobbe fram unika. Begge deler er like viktig for meg. Det kan gi en like stor glede å se mitt mønster igjen i en stol på en kafe som det kan være å se en gjenstand jeg har laget bli solgt på en utstilling. Poenget er det samme. Jeg forstår ikke de dramatiske skillelinjene mellom kunstnere og designere, slår hun fast. Og vet at hun er kontroversiell idet hun sier det. Litt derfor har hun heller aldri følt seg helt hjemme i fagforeningene i Norge. Det skal ikke mye til før det blir for snevert for Sari. Hun jobber med å sprengre grenser både faglig og mellom fagfelt. Og er man dyktig nok får man det til. Foreløpig er hun medlem i Norske Kunsthåndverkere og Finske Tekstilkunstnere. Så gjenstår det å se om norske kvinner – og menn – vil gå, sitte og ligge i Sari til vinteren?

Hun var ikke ferdig med Konstindustriella Högskolan i Helsinki da hun ble utvekslingsstudent ved SHKD i Bergen i 1994. Herfra dro hun til Nordmøre og et halvt års praksis ved Sellgrens veveri. De trengte en designer, og Sari Syväluoma ble ansatt uten å være ferdig med skolen. Hovedoppgaven hennes ble en kolleksjon av møbelstoffer for offentlig miljø ved Sellgrens. Hun ble fire år hos Sellgrens og lærte mye av det.

– Jeg lærte mye om tekstilindustrien. Særlig lærte jeg kommunikasjon med kunder og arkitekter, forteller hun. – Og så lærte jeg norsk!

Men etter hvert følte hun for nye utfordringer og begynte som freelance designer i hovedstaden. – Jeg fikk lyst til å overføre mine ideer i andre teknikker enn industrien tillot. Det finnes ikke avanserte nok maskiner på de norske tekstilfabrikkene for Saris ideer.

Etter å ha sluttet hos Sellgrens har Sari hatt jevnlige utstillinger med egne design, både i Norge og utenlands.

– Hvor henter du inspirasjonen fra?

– Det kan være i alt fra bymiljøet til en rusletur langs Akerselva. Jeg går på utstillinger, reiser, leser og følger med på det som skjer i tiden. Jeg er opptatt av samtidstrykk i alle former. Selve arbeidsprosessen kan også være inspirerende nok i seg selv. Det første møtet med en oppdragsgiver kan inneholde så mye informasjon at det bare er å sette seg direkte til tegnebrettet eller computeren. Noen ganger leier jeg vevstol og vever rent fysisk. Jeg vil beholde den taktile kontakten med materialet. Det blir en del computerarbeid, men jeg vil ikke miste den personlige "streken".

– Hvordan påvirker arbeidsstedet deg?

– I ettetid kan jeg se hvordan de ulike atelierene mine har satt sitt preg på arbeidet mitt. En periode hadde jeg atelier i Rådhus-tårnet, med over hundre meter grunnflate og åtte meter under

SARI SYVÄLUOMA, MA
Født: 27. juli 1966
Hjemmeside: www.sari-syvaluoma.com

UTDANNING

Konstindustriella Högskolan, Helsinki,
Finland - Master of Arts
Statens Høgskole for Kunsthåndverk og
Design i Bergen, Norge
The National College of Art and Design,
Dublin, Irland

KARRIERE

1999 Tekstilkunstner, Freelance
1995-1999 Sellgrens Veveri A/S, Tingvoll
Interiørtekstil Designer
Vevde tekstiler for offentlig miljø
1993 Finlayson Oy, Tampere, Finland
Praktikant på stofftrykk design
1990 Assistent hos tekstilkunstnerne
Kristiina Nyrhinen og Heli Tuori-Luutonen
1987 Kunsthåndverksenter i Oulainen,
Finland. Rådgiver

SEPARATUTSTILLINGER

2001 "Blanke eller pjuškete", Norsk Form
1996 "Syklus", Galleri Falsen, Norsk Form
1995 "All men are heroes into dreams",
SYP, Helsinki, Finland
1993 "To rom", Kunstgalleri i Oulainen,
Finland
1993 "Dublin-utstilling", Konstindustriella
Högskolan, Helsinki, Finland
1991 "Kvinnens egen", Galleri
Arsenaali, Seinäjoki, Finland

Merket for God Design 2002